



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

96. An votum ingrediendi Religionem arctiorem possit Confessarius virtute
Bullæ Cruciatæ commutare in laxiorem Religionem? Et an supradictum
votum possit Episcopus dispensare. Ex p. 1. tr. 11. res. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

quæst. 8. Sayrus in claus. lib. 6. cap. 11. num. 63. quid- quid in contrarium asserat Nauarrus comm. 4. de regul. num. 10.

RESOL. XCVII

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit commutare votum Religionis, vt in sta de causa non adimpleatur tempore præscripto? Et an etiam in tali casu possit Episcopus dispensare? Ex part. 1. tract. 11. Resol. 80.

§ 1. Negatiuè videtur respondendum ex auctoritate P. Suarez de Relig. tom. 1. lib. 6. cap. 26. num. 11. & 12. qui docet Episcopum non posse in tali casu dispensare, nisi ea causa superueniente non esset aditus ad Summum Pontificem. Et rationem adducit: quia talis circumstantia multum attingit substantiam; differt enim totam voti obseruationem pro aliquo tempore.

Sup. hoc in to. 2. tr. 4. Ref. 32. curæ sim in fin. sed lege eam per totam.

2. Sed contraria sententia non est minis probabilis, quam docet Sanchez de matrim. tom. 3. lib. 8. disp. 9. n. 19. & in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 40. num. 76. & post illum noster Molfesius in sum. tom. 1. tract. 11. cap. 15. n. 147. & Malderus in 2. tract. 10. cap. 5. dub. 10. n. 9. vbi asserunt, posse Episcopum ordinaria potestate dispensare in hac voti dilacione; dummodo votum non adeò differatur, vt sit periculum in eum statum incidendi, vt ita vouens reddatur impotens ad votum implendum. Et ratio est: quia hoc non est dispensare in substantia voti, sed in eius qualitate.

3. Et ita docet de Confessario, virtute Bullæ Cruciatæ, idem Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 8. dist. 15. num. 4. quoad dicti voti commutationem. Et hanc sententiam puto probabilem, & tyram in praxi.

RESOL. XCVIII

An Confessarius virtute Cruciatæ possit commutare votum Religionis Melitensis? Idem dicendum est de Episcopo. Et an professionem huius Religionis dirimatur matrimonium ratum? Et discernitur, an dicti milites sint proprie, vel largo modo Religiosi? Ex part. 1. tract. 11. Ref. 77.

§ 1. Aliquis possit affirmatiuè respondere ex doctrina Iacobi de Graffis tom. 1. lib. 3. conf. 11. num. 14. de regul. Gonzalez in reg. 8. Cancel. Goffa 8. num. 57. & 65. Mandosij etiam in regul. 3. Cancel. 9. 11. n. 3. Sarmiento de reddit. Eccles. lib. 4. q. 1. n. 13. Cabedo de Patron. Regia Corona. cap. 15. n. 16. & 18. Tallada de visit. c. a. c. 1. §. 4. n. 13. & fauet Syluester verb. religio 1. q. 1. versterlum Hospitalarij. Panormit. in rubr. de regul. n. 4. & Soti de inst. lib. 7. quæst. 5. art. 3. qui omnes asserunt, supradictos Milites non esse proprie, sed largo modo Religiosos. Ergo per Bullam votum talis Religionis erit commutabile.

Sup. hoc in tom. 8. tr. 1. Ref. 11. §. Hinc Ioann. in fin. & seq.

2. Sed hæc sententia prorsus non est tenenda, vt docet Fernandez in exan. Theol. mor. p. 3. c. 9. sect. 1. §. 17. n. 6. & Acolta in Bull. q. 73. quia dicti Milites sunt verè Religiosi; & ita docent communiter Doctores, quos refert, & sequitur Zanardus in direct. Theol. p. 2. præcep. 4. cap. 32. Bobadilla in polit. tom. 1. lib. 1. c. 19. num. 11. Henriquez lib. 11. cap. 8. num. 6. Corduba in sum. q. 178. in fin. Ledesma de matr. q. 61. art. 2. ad. 4. Rodriguez in Bull. Cruciatæ §. 9. num. 123. Natta lib. 3. conf. 495. n. 12. Riminald. lib. 5. conf. 527. num. 22. & 23. Decianus

Sup. hoc quod hic asseritur in Ref. not. præterite à primo cip. & in multis alijs eius primæ annot.

1. Negatiuè videtur respondendum ex auctoritate Suarez de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 6. num. 4. qui docet tale votum non esse dispensabile ab Episcopo; quia inuoluntarium, & coactum est per accidens, & secundum quid; quod si sufficeret, vt cessaret reueruatio, cessaret etiam in votis emissis in periculo mortis, & naufragij: hoc verò dicere est absurdum: ergo, &c.

2. Sed ego puto, contrariam sententiam esse probabiliorem, quam docet Lessius lib. 2. c. 40. dub. 18. n. 127. qui citat Angelum, Glossam, Nauarrum, & Fumum. Et ratio est: quia reueruatio huius voti est intelligenda de libero, ne ita referatur coactum, sicut Iponantium.

3. Reginaldus verò in praxi, tom. 2. lib. 18. cap. 22. num. 316. loquitur in terminis, quod tale votum fuerit emissum ex aliquo magno metu: sed Lessius loquitur in casu metus non omnino grauis: & magis ample Leone tract. de libil. p. 1. q. 10. sect. 1. n. 97. in fin. & Bonacina de legib. disp. 49. punct. 7. §. 4. n. 17. hanc doctrinam esse veram admittunt, etiam quando votum gemitis, seu Religionis, per metum, quamuis leuicm, fuerit emissum. itaque in tali casu dicendum est, posse Confessarium supradictum votum commutare: quia emissum cum tali metu non est reueruatum. Imò probabilem puto cum Nauarro illam sententiam, quæ asserit, votum emissum ex leui metu esse irritum. Et ita Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. num. 4. contrariam, quam ipse tenet, vocat tantum probabiliozem, & cap. 40. num. 31. in fin. sententiam Nauarri probabiliozem vocat.

RESOL. XCV

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit commutare votum vouendi Castitatem, seu Religionem? Ex quo inferatur, quod ita vouens, si fornicatur ante emissionem Castitatem, non derelinquet contra votum. Ex part. 1. tract. 11. Ref. 76.

§ 1. Respondeo affirmatiuè cum Molfesio in sum. tom. 1. tract. 11. cap. 15. num. 148. & Suarez de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 21. num. 7. Et ratio est: quia velle facere non est facere: & ideo velle vouere castitatem, non est castitatem vouere: vnde optimè notat Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 40. num. 70. quod si ita vouens fornicatur ante promissam castitatem, non delinquet contra votum.

RESOL. XCVI

An votum ingrediendi Religionem arctiorem possit Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ commutare in laxiorem Religionem? Et an supradictum votum possit Episcopus dispensare? Ex part. 1. tract. 11. Resol. 55.

§ 1. Respondeo affirmatiuè, quia Confessarius in tali casu non commutat votum Religionis absolute, sed quandam Religionis qualitatem. Et ita docet, contra Lopez, Pater Sanchez de matrim. tom. 1. lib. 8. disp. 15. n. 5. erogata tamen aliqua elemosyna in belli subsidium, quæ suppleat eum Religionis strictioris excessum; additis etiam cum hac elemosyna alijs operibus pijs.

2. Et ideo supradictum votum potest etiam Episcopus dispensare, vt docet Reginaldus tom. 2. lib. 18. cap. 22. num. 331. & 335. Lessius lib. 2. cap. 40. dub. 18. num. 124. & Malderus in 2. tract. 10. cap. 5. dub. 19. Henriquez lib. 7. cap. 22. num. 7. Azorius part. 1. cap. 18.